

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Syntaktické prostředky rematizace v současné francouzštině – srovnání s češtinou

Diplomandka: Kristýna Elišková

Vedoucí práce: PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

Rozsah: 126 stran + bibliografie, celkem 127 stran

Pro svou diplomovou práci si Kristýna Elišková zvolila náročné téma, které předpokládá srovnávací práci v několika rovinách: v rovině metodologické (česká vs. francouzská lingvistická tradice aktuálního členění), systémové (možnosti českého a francouzského jazykového systému) a okurenční (skutečné využití existujících jazykových prostředků v textech). Všechny tyto roviny jsou v práci náležitě reflektovány. Předkládaná práce vychází ze syntézy různorodých teoretických pramenů a materiálově se zakládá se na excerpcích z paralelního korpusu Intercorp.

V metodologické části své práce podává autorka nejprve syntetický přehled všech významných českých přístupů k AČV, počínaje pracemi Mathesiovými, přes „pražské“ ohnisko (Daneš), „brněnskou školu“ (Firbas, Svoboda), až k funkčně-generativnímu modelu Sgallovu. Francouzské přístupy jsou prezentovány stručněji, což ostatně odpovídá i skromnějšímu místu problematice AČV v rámci francouzské lingvistiky; diplomandka pracuje s pojetím Riegelovy *Grammaire méthodique*, a dále s pracemi Bernarda Combettesa a Míry Rothenbergové. Zvláštní místo je vyhrazeno Haně Loucké, která se jako jediná systematicky věnovala komparativnímu studiu textové lingvistiky české a francouzské. Diplomandka v této části práce prokázala široký rozhled v dané problematice, na němž založila svůj vlastní metodologický přístup (s. 61). V závěru této části by bylo nicméně vhodné zařadit podrobnější srovnání citovaných přístupů, aby bylo lépe zřejmé, v jakých parametrech se jednotlivá pojetí liší.

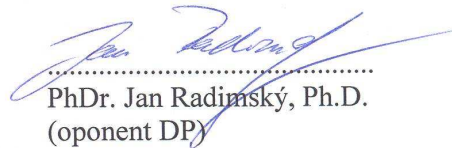
V teoretickém úvodu si diplomandka rovněž všímá, jaké konkrétní systémové prostředky nabízí čeština i francouzština pro rematizaci. Syntéza těchto prostředků pro francouzštinu (s. 65) je pak hlavním východiskem k excerpční práci na korpusu Intercorp. Syntézu českých prostředků rematizace v práci postrádám, ale jistě by nebylo obtížné ji vytvořit na základě prezentací podle jednotlivých autorů (s. 14-17, s. 31-32, s. 33-34).

Ve vlastním výzkumu na korpusu Intercorp je především třeba ocenit invenci, s jakou diplomandka zadávala vyhledávací dotazy. Podařilo se jí tak shromáždit velmi zajímavý materiál, který dokladuje jak velkou systémovou rozmanitost českých prostředků AČV ve srovnání s francouzštinou, tak i tvořivý přístup překladatelů v jednotlivých textech. Diplomandka např. přesvědčivě ukazuje, že vytykáci vazba „*je to X, kdo*“ je příliš příznakovou a neadekvátní variantou francouzské konstrukce „*c'est X qui/que*“, neboť má v překladech velmi nízkou frekvenci v porovnání s francouzštinou a v originálních českých textech se nevyskytuje téměř vůbec (s. 80-81).

Po formální stránce splňuje předkládaný text požadavky na vědeckou práci. Důsledněji je však třeba pracovat s odkazy na zdroje, aby bylo zřejmé, které myšlenky jsou vlastní, a které převzaté. Zvlášť rušivě to působí zejm. u příkladů v teoretické části, které diplomandka většinou patrně převzala, avšak bez uvedení zdroje (světlou výjimkou je alespoň nepřímé a přibližné uvedení zdroje příkladů na s. 15 nahoře).

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

.....
PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(oponent DP)

V Českém Krumlově, dne 13. května 2009